

Поуки от МИНАЛОТО

Събота следобед

За изучаване през седмицата: Псалом 78; Псалом 105; Галатяни 3:29; Псалом 106; Числа 6:22-27; Псалом 135.

Стих за запаметяване: „Това, което чухме и научихме, и нашите бащи ни разказаха, няма да го скрием от синовете им в бъдещото поколение, а ще повествуваме хвалите на Господа “ (Псалми 78:3, 4).

В многобройни псалми хвалението приема формата на разказване на Господните могъщи дела на спасение. Тези псалми често се наричат „псалми от историята на спасението“ или „исторически псалми“. Някои се обръщат към Божия народ, като му казват да се учи от своята история, особено от своите грешки и от грешките на своите предци. Някои исторически псалми съдържат преобладаваща нотка на химни, които изтъкват чудесните дела на Бога в миналото в полза на Божия народ и укрепват доверието им в Господа – способен и верен да ги избави от настоящите им трудности.

Специалният чар на историческите псалми се състои в това, че те ни помагат да видим живота си като част от историята на

Божия народ и да изискаме това минало като наше собствено. Тъй като чрез Христос сме осиновени в семейството на историческия Божи народ (Римляни 8:15; Римляни 9:24-26; Галатяни 4:6, 7), историческото наследство на древния народ на Израил е всъщност разказът за нашето духовно потекло. Затова можем и трябва да се поучим от тяхното минало, което е и наше.

Крайната цел е да осъзнаем, че всяко поколение от Божия народ играе малка, но значителна роля в грандиозното историческо разгръщане на Божиите суверенни цели във великата борба.

** Проучете урока от тази седмица, за да се подготвите за съботата, 9 март.*

Безспирната вярност на Господа

Прочетете Псалом 78. Кои три ключови исторически епохи са подчертани в този псалом? Какви повтарящи се поуки черпи Асаф от всеки период?

Преговаряйки си миналото на Израил, в него изпъкват Божията вярност и изневярата на Израил. Това следва да научи идните поколения да не повтарят грешките на предците си, а да се доверят на Бога и да останат верни на Неговия завет. Псалмистът използва историята като притча (Псалми 78:2), което означава, че хората трябва дълбоко да размишляват върху вестта на псалма и да търсят значението за себе си. Псалом 78:2 е пророческо описание на метода на преподаване на Исус в притчи (Матей 13:34, 35).

Псалмът отразява и времето на Изхода (Псалми 78:9-54), заселването в Ханаан (Псалми 78:55-64) и времето на Давид (Псалми 78:65-72). Той показва славните дела на Господа и последиците от нарушаването на Божия завет от страна на хората. Историята на Израил припомня многото форми на изневяра към Бога, особено тяхното идолопоклонство (Псалми 78:58).

Обаче псалмистът изтъква корена на неверността на Израил: те забравят какво е сторил Бог за тях, не се доверяват на Бога, подлагат Го на изпитание (Псалми 78:18, 41, 56), бунтуват се срещу Него и се провалят в спазването на Неговия закон, на завета Му и на Неговите свидетелства (Псалми 78:10, 37, 56). Подчертавайки тези специфични форми на измяна, псалмистът загатва, че отхвърлянето на Израил в историята е

резултат от един ключов грях, а именно неспособността на народа да се довери на Господа (Псалми 78:7, 8).

Когато четете този псалом, човек бива поразен от постоянното упорство и духовна слепота на хората, за разлика от безграничното търпение и благодат на Господа. Как е възможно всяко ново поколение да се учи толкова бавно?

Преди да започнем да съдим прекалено остро миналите поколения, трябва да помислим за себе си. Не забравяме ли и ние Божиите минали чудеса и не пренебрегваме ли Неговите заветни изисквания? Псалмът не насърчава хората да разчитат на собствените си дела. Вместо това Псалом 78 показва безполезността на човешката воля, освен ако не е основана на постоянното осъзнаване на Божията вярност и приемане на Неговата благодат. Неуспешните битки на Божия народ (Псалми 78:9, 62-64) изтъкват поуката от псалма, че човешките усилия, отделени от верността към Бога, са обречени на провал.

Какви поуки сте научили или е трябвало да научите от миналите си грешки?

Припомняне на историята и прослава на Бога

Прочетете Псалом 105. Кои исторически събития и техните поуки са изтъкнати в този псалом?

Псалом 105 припомня ключовите събития, оформили заветната връзка между Господа и Неговия народ Израил. Той се фокусира върху Божия завет с Авраам да даде Обетованата земя на него и на неговите потомци и как това обещание, потвърдено пред Исаак и Яков, се изпълнява в подходящото време чрез Йосиф, Мойсей и Аарон и при завладяването на Ханаан. Псалмът дава надежда на Божия народ във всички поколения, защото Божиите чудесни дела в миналото гарантират неизменната Божия любов към Неговия народ във всяко време (Псалми 105:1-5, 7, 8).

Псалом 105 прилича на Псалом 78 (вижте частта за вчера) в изтъкването на Божията вярност към Неговия народ в историята и го прави, за да прослави Бога и да вдъхнови към вярност. Въпреки това, за разлика от Псалом 78, Псалом 105 не споменава миналите грешки на хората. Този псалом има друга цел.

Вместо това в Псалом 105 историята е преразказана през живота на най-великите патриарси на Израил, разкривайки Божието ръководство чрез Неговото провидение и търпеливото понасяне на трудностите от страна на патриарсите. Упоритостта и лоялността на патриарсите към Бога са богато възнаградени. По този начин Псалом 105 подканва хората да подражават на вярата на патриарсите и да чакат с доверие Божието избавление в своето време.

Псалом 105 притежава и нотка на химн (Псалми 105:1-7), разкриваща, че за да възхвалява истински Бога, Неговият народ трябва да е запознат с фактите от своята история. Историята предоставя както потвърждение за нашата вяра, така и безброй основания да възхваляваме Бога.

Обръщението към поклонниците е като към потомството на Авраам и чедата на Яков (Псалми 105:6), като по този начин те са сметени за изпълнение на Божието обещание към Авраам да направи от него велик народ (Битие 15:3-6). Псалмистът подчертава приемствеността между патриарсите и следващите поколения от Божия народ. Той изтъква, че Неговият „съд е по цялата земя“ (Псалми 105:7; курсивът е на автора), като по този начин увещава поклонниците да не забравят, че „нашият Бог“ е също суверенният Господар на целия свят и че Неговата милост се простира върху всички народи (Псалми 96:1; Псалми 97:1). Ясно е, че това е призив за вяност към всяко поколение вярващи.

Как ние като адвентисти от седмия ден трябва да гледаме на себе си в тази поредица от личности, започваща от Авраам? (Вж. Галатяни 3:29.) Какви поуки трябва да научим от тази история?

Припомняне на историята и покаяние

Прочетете Псалом 106. Кои исторически събития и техните поуки са изтъкнати в този псалом?

Псалом 106 също напомня за ключовите събития от историята на Израил, включително Изхода, пътуването из пустинята и живота в Ханаан. Той подчертава отворотелните грехове на бащите, чиято кулминация е било поколението, отведено в плен. Ето защо псалмът почти сигурно е бил написан, когато народът е бил във Вавилон или след като се е завърнал у дома, и псалмистът, вдъхновен от Светия Дух, е разказал на Божия народ тези исторически случки и уроците, които хората следва да са научили от тях.

И този псалом, както и останалите, посочва верността на Бога към Неговия завет на благодат, чрез която Той е спасявал народа Си в миналото (Псалми 106:45). Псалмистът изразява надежда, че Бог отново ще прояви благосклонност към Своя покаял се народ и ще го събере измежду народите (Псалми 106:47). Молбата за настоящо избавление не е някаква пожелателна мисъл, а молитва на вяра, основана на увереността в Божиите избавления в миналото (Псалми 106:1-3) и непоклатимия характер на Божията вяроност към завета Му с Неговия народ.

Припомнянето на историческите провали на Израил в Псалом 106 е неразделна част от изповедта на хората за техните грехове и признанието, че не са по-добри от своите предци. Сегашното поколение признава, че е даже по-лошо от прадедите си, защото познава последствията от беззаконията на миналите поколения и как Бог е проявил Своето голямо

търпение и благодат, за да ги спаси, въпреки че те съзнателно са ходили по нечестиви пътища в своята история. Щом това е валидно за тях, помислете колко повече е така за нас, днес, които имаме откровението за Божия характер и спасителна благодат, разкрити в Исус и на кръста.

Добрата новина от Псалом 106 е, че Божията непоколебима любов винаги надделява над човешките грехове (Псалми 106:8-10, 30, 43-46). Ключовата роля на Мойсей и Финеев за отвръщането на Божия гняв сочи към значението на Христовото ходатайство за вярващите. Само личното преживяване на Божията благодат може да превърне отминалата история в наша история.

Псалми 106:13 гласи: „ Но скоро забравиха делата Му, не чакаха изпълнението на намерението Му ”. Защо ни е толкова лесно да правим това и в собствения си живот?

Притчата за Господното лозе

Прочетете Псалом 80. Как Божият народ е описан в този псалом и за каква велика надежда зове?

Израил е представен като лозе, което Бог изкоренява от Египет – земята на потисничеството, и го пренася в Обетованата земя на изобилието. Образът на лозето предава Божието избиране на Израил и грижата от страна на Неговото провидение (прочетете също Битие 49:11, 12, 22; Второзаконие 7:7–11).

Въпреки това в Псалом 80 Божието лозе е подложено на Неговия гняв (Псалми 80:12). Пророците обявяват унищожаването на лозето като знак за Божия съд, защото лозата се оказва лоша (Исаия 5:1-7; Йеремия 2:21).

Но Псалом 80 не се фокусира върху причините за божествения съд. Имайки предвид дълбочината на Божията благодат, псалмистът е объркан, че Бог може да задържи присъствието Си от Своя народ за толкова дълго време. Напрежението между Божия гняв и осъждане, от една страна, и Божията благодат и опрощение, от друга, кара псалмиста да се бои, че божественият гняв може да надделее и напълно да погълне хората (Псалми 80:16).

Прочетете Числа 6:22-27. Как това благословение е използвано в Псалом 80?

Рефренът на псалма извиква в паметта обещанието на Аарон за вечното Божие благословение към Неговия народ (Числа 6:22-27) и подчертава надеждата, че Божията благодат ще възтържествува над причините за човешките беди: „Възвърни ни, Боже, и ни осияй с лицето Си; и ще се спасим!“ (Псалми 80:3; вж. също Псалми 80:7, 19).

Еврейската дума за „възстановяване“ тук произлиза от една често срещана дума, която означава „завръщане“ и се използва отново и отново в Библията, когато Бог призовава Своя отклонил се народ да се завърне при Него. Това е тясно свързано с идеята за покаяние, за отвърщане от греха и идване обратно при Бога. „Ще им дам и сърце да познават, че Аз съм Господ; и те ще Ми бъдат народ и Аз ще им бъда Бог; защото ще се върнат при Мене с цялото си сърце“ (Йеремия 24:7).

Как сте изпитали лично за себе си покаянието като завръщане към Бога?

Господното върховенство в историята

Прочетете Псалом 135. Кои исторически събития са изтъкнати в този псалом? Какви поуки черпи псалмистът от тях?

Псалом 135 призовава Божия народ да хвали Господа за Неговата доброта и вяност, проявени при Сътворението (Псалми 135:6, 7), в историята на спасението на Израил по време на Изхода (Псалми 135:8, 9) и в завладяването на Обетованата земя (Псалми 135:10-12).

Господ проявява Своята благодат, като избира народа на Израил за Свое специално съкровище (Псалми 135:4). „Специално съкровище“ предава отличителната заветна връзка между Господа и Неговия народ (Второзаконие 7:6-11; 1 Петър 2:9, 10). Избирането на Израил се основава на суверенната воля на Господа и по този начин Израил няма основание да се чувства по-превъзвишен над другите народи. Псалми 135:6, 7 разкрива, че суверенните цели на Господа за света не са започнали с Израил, а със Сътворението. Следователно Израил трябва смирено да изпълни възложената му роля в Божиите спасителни намерения за целия свят.

Припомнянето на Божиите велики дела за Неговия народ (Псалми 135:8-13) достига кулминацията си в обещанието, че Бог ще „съди“ Своя народ и ще се смили над него (Псалми 135:14). Съдът тук е Божието оправдание на потиснатите и бедните (Псалми 9:4; Псалми 7:8; Псалми 54:1, Даниил 7:22). Обещанието е, че Господ ще подкрепи каузата на Своя народ и ще го защити (Второзаконие 32:36). По този начин

Псалом 135 има за цел да вдъхнови Божия народ да се доверява на Господа и да остане верен на своя завет с Него.

Верността на Господа към Неговия народ кара псалмиста да потвърди нищожността на идолите и уникалното върховенство на Господа в света (Псалми 135:15-18). Разчитането на идоли прави поклонниците им толкова безнадеждни и безсилни, колкото и техните идоли (Псалми 135:18). Псалмът показва, че Бог трябва да бъде възхваляван едновременно и като Създател, и като Спасител на Своя народ. Това е чудесно предадено в двете допълващи се версии на четвъртата заповед от Декалога (Изход 20:8-11; Второзаконие 5:12-15). Тъй като Божията сила в творението и историята е несравнима в света, Божият народ винаги трябва да разчита на Него и да се покланя единствено на Бога. Като наш Създател и Изкупител само Той трябва да бъде почитан, а поклонението на нещо друго или на някой друг е идолопоклонство.

Как можем да бъдем сигурни, че нямаме идоли в собствения си живот? Защо поклонението пред идоли може да е по-лесно за извършване, отколкото предполагаме?

Разширено изучаване: Прочетете Деяния, 7 гл. и Евреи, 11 гл. Според Новия Завет каква е върховната цел на Божието суверенно водителство на Неговия народ в историята?

Историческите псалми са силно свидетелство за Божията вярност към Неговия народ. Всяко събитие в историята на Божия народ представлява стъпка на Провидението, водеща към окончателното изпълнение на божественото обещание за Спасителя на света в лицето на Исус от Назарет. Дори изпитанията, често смуцаващи Божия народ и каращи го да смята, че Бог ги е изоставил, са под Божия суверенен контрол и са част от Неговото провидение, защото Бог е върховният Господар на историята. Псалмистът умело представя истината, че дори нелоялността на хората не може да попречи на Бога да съхрани доверието в народа Си и да изпълни Своите обещания. Въпреки това непокаяните се отделни хора и групи биват изключени от заветните благословения и техният позорен край служи като трайно предупреждение за това как животът без или против Бога погубва хората.

Псалмите насърчават Божиите чедра по всяко време да се надяват на Господа и да Му останат верни. „Няма от какво да се страхуваме за бъдещето, освен ако забравим пътя, по който Господ ни е водил, и Неговото учение в нашата минала история“ (Уайт, Е. Очерци за живота на Елън Уайт. Стр. 196 – англ. изд.).

За да може Божият народ да върви напред без страх, той трябва да знае фактите от своята история. Елън Уайт съветва вярващите да четат Псалми 105 и 106 „поне веднъж всяка седмица“ (Свидетелства към проповедниците и служителите на евангелието. Стр. 98 – англ. изд.).

Историята на Божия народ показва, че нито едно обещание, дадено от Бога в Неговото Слово, няма да остане неизпълнено. Това включва както божествените обещания за настояща индивидуална грижа, така и бъдещите обещания за второто идване на Христос, което ще установи Божието царство на справедливост и мир в новата земя.

Въпроси за разискване:

- 1. Какви са благословенията от припомнянето на Божието вярно водителство за Неговия народ в историята? Какви са последиците от забравянето или пренебрегването на уроците от миналото? Как можем да приложим същия този принцип към нас като църква, призвана да прави същото, което древният Израил е бил призван да върши?**
- 2. Как псалмите ни насърчават да признаем грижата на Божието провидение в нашия живот и да упражняваме търпение и доверие в Божиите суверенни пътища дори когато не е лесно да разберем защо нещата се случват точно по този начин?**
- 3. Как можем да направим изучаването на историята на Божия народ по-важно в своите лични и публични богослужения? Как да бъдем по-съзнателни, когато разказваме на децата си за новата история на Божия народ?**

Тази събота, 09.03.2024 г. , ще се молим за църкви „Ямбол“ с групата в Тополовград и „Айдемир“.